

Thema:	leven: geheim, kostbaar, kwetsbaar
Tekst:	Genesis 9: 1-7 & Matteüs 5: 21-26
Lezen:	Zondag 40
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 3 maart 2013 (14.30 uur) L.S.K. Hoogendoorn

v/g

ps. 33:3,5

gebed

L Gn. 9¹⁻⁷ Mt. 5²¹⁻²⁶

GK gz. 176b:6

T HC 40

LvK gz. 434:3

credo: versie Casper Koolsbergen mel. LvK gez. 114

gebed

kollekte

ps. 150

zegen: LvK gz. 456:1,2 - gesproken zegen - :3

1 inleiding: leven: geheim, kostbaar, kwetsbaar

Leven.

Een groot geheim.

De bioloog, de natuur- en scheikundige, enz., gelovig of niet:
ook zij maken en verklaren niet het grote geheim dat leven is.

De man en vrouw die zeggen: 'Nu maken wij ons kindje' begrijpen het niet.

De Spreukendichter kan niet bevatten de weg van een man naar een meisje.

Die is voor hem te wonderlijk: Spr. 30^{18v}.

Leven: een groot geheim!

En daarom zo kostbaar!

'Je geld of je leven!':

de struikrover en de overvaller op de cassière weten wel wat hun slachtoffer zal kiezen!

Vraag de mens wat hij/zij het belangrijkste vindt.

Die zal antwoorden: gezondheid, leven.

Leven.

Een groot geheim.

Kostbaar boven alles.

Kwetsbaar ook.

Al in de moederschoot, als een levensbedreigende afwijking wordt gevonden.

Het kleine kind dat niet uitkijkt en zó maar de straat oversteekt.

Kinderen met kale koppies vanwege chemo en bestraling.

Ziekte, handicap, risico en gevaar van alle kant.

Nog altijd geldt Ps. 49^{10v}

*Onmogelijk dat iemand voor altijd zou leven,
de kuil van het graf nooit zou zien.*

Dit zien we: wijze mensen sterven,

maar ook dommen en dwazen vergaan...

Mens en dier treft hetzelfde lot: de dood: Pred. 3^{18vv}.

Wat een heerlijke wet geeft de God van het leven daarom als Hij gebiedt:

Pleeg geen moord.

Hij beveiligd het grote geheim, het kostbare en kwetsbare dat leven heet!

2 God: Levende

De oorsprong van dit grote geheim, dit kostbare en kwetsbare is God Zelf.

Een groot mysterie!

God heeft leven in Zichzelf.

Alleen Hij.

Dat geeft gewicht aan het 6^e gebod: *Pleeg geen moord.*

Wat houdt dit in: God als de Levende?

Hij doet, is actief, treedt op.

In de schepping:

Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er: Ps. 33⁹.

In de verlossing:

-Gods sterke arm en rechterhand haalde Israël uit Egypte

-Christus als onze Redder van zonde, schuld en dood en eeuwige ondergang is blijk van Gods kracht.

God doet.

Als Levende is God Zichzelf bewust.

Afgoden weten niet dat zij afgoden zijn: lucht en leegte, nietsen.

Daarom bespotten Psalmen en profeten hen: Pss. 115, 135, Js. 40^{18vv}.

Voer voor ratten en vleermuizen zijn hun beelden: Js. 2²⁰.

Afgoden en hun beelden zijn armzalig en stom: Habakuk 2^{18vv} Jona 2⁹.

Je moet je verstand wel op 0 zetten en je blik op oneindig om afgoden te dienen!

Je maak je aan hen gelijk.

Voorzie hen maar van oog, oor, neus, mond, hand, voet: zintuigen zo dood als een pier.

Een stuk hout of steen, een beeld van zilver of goud, een denkbeeld is zichzelf niet bewust.

Een godenbeeld zou evengoed een wc-pot kunnen zijn.

Alleen God is Zichzelf bewust als God van leven, liefde, almacht, wijsheid, goedheid enz.: NGB 1.

Als Levende is God uniek.

Er is maar één God.

Dat kun je zien uit de schepping: Ro. 1^{19v} NGB 2.

Dat kun je lezen in de Bijbel.

Waar halen heidenen van vroeger en nu het hun vele goden toch vandaan!?

Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de enige!: Dt. 6⁴.

Wij weten dat er in de hele wereld niet één afgod echt bestaat en dat er maar één God is...: 1 Kor. 8^{4vv}.

God als Levende doet, is Zichzelf bewust, is uniek.

Zó verkondig ik u/jou Hem.

Om Hem te aanbidden, te loven en te prijzen.

3 schepping: afgeleid leven

Deze levende God is de oorsprong van al wat is en leeft.

Van zon, maan, sterren, sneeuw, ijzel en regen is Hij de Vader: Job 38²⁸.

Zon en regen maken niet uit zichzelf levend en vruchtbaar.

Dat doet de levende God door hen.

Dode materie als goud en zilver, hout en steen doet Hij ontstaan.

Hij geeft kolen en gas energie om te verwarmen.

De levende God is de leven-gevende God.

Van de bloemen.

Ik zag al de eerste sneeuwkllokjes.

Zo'n bloempje 'weet' dat het niet in hoogzomer, maar in het vroege voorjaar bloeien moet.

Gód doet het lentebode zijn.

God scheidt de dieren.

Van de kleinste bacteriën tot de grootste landdieren van vroeger en nu..

De bacterie, de savanneolifant en de blauwe vinvis weten niet dat ze

bacterie, savanneolifant en blauwe vinvis zijn.

Als je roept 'Poespoespoespoes', komt je poes er op een holletje aanrennen.

Het stomme beest reageert op een klank, maar beseft niet: Ik ben een katachtige.

God scheidt engelen.

Bewuste wezens.

Ontzagwekkende wezens.

Gods dienaren zijn zij, en de onze: Ps. 103^{20v} Mt. 24³¹ Hbr. 1¹⁴.

God scheidt de mens.

Stof uit stof, maar geen dode materie.

Niet als een sneeuwkllokje dat stil staat te bloeien zonder het zelf te weten.

Niet als een bacterie, savanneolifant, blauwe vinvis of poes die zichzelf niet bewust zijn.

Niet als een engel die alleen geest is.

Deze allen weerspiegelen elk op eigen manier God als de Levende en verheerlijken Hem, bewust en onbewust.

Maar meer dan die allen de mens: u, jij, ik!

God scheidt ons als zijn evenbeeld dat op Hem lijkt: Gn. 1^{26v}.

Zeer uitzonderlijk: een groot geheim, zeer kostbaar.

God is de Levende: Hij heeft leven in Zichzelf.

Aan de mens geeft God leven: de mens heeft dit níet in/uit zichzelf.

God scheidt.

God doet de mens heersen over dieren ter land, ter zee en in de lucht: Gn. 1²⁶.

Hij zegent hen en zegt tegen hen: Wees vruchtbaar ... breng de aarde onder je gezag...:1²⁸.

God geeft ons besef van de schepping

-boven ons: hemellichamen en vogels,

-naast ons: wat groeit en bloeit, landdieren,

-onder ons: water, vissen, ertsen, gas.

God is Zichzelf bewust.

Hij maakt de mens bewust van Hem als Schepper en van zichzelf als schepsel.

Alleen van ons mensen geldt:

In Hem [God] leven wij, bewegen wij en zijn wij

...

Uit Hem [God] komen ook wij voort: Hd. 17²⁸.

God is de enige God.

Wij mensen zijn met miljarden.

Toch: jij/u bent uniek, net als iedereen, al ben je van een eeneiige tweeling

Een gekloond mens is nog ver weg...

De mens doet, is zichzelf bewust, is uniek.

Hij lijkt als geen ander op aarde op God.

Hij is niet God, net zomin een kopie het origineel is.

Hij is *bijna* een god: Ps. 8⁶.

Bijna is niet helemaal.

God was zonder de mens ook God: volmaakt in al zijn volkomenheden.

De schepping, en dus ook wij mensen, vinden onze oorsprong, doel en zin alleen in Hem,

niet in onszelf: LvK gz. 1:3.
God schiep uit niets.
Voor zo ver de mens creatief is, is hij aangewezen op voorhanden zijnde materiaal.
De schilder kan niet zonder verf, de zanger niet zonder noten op z'n zang,
de timmerman niet zonder hout en hamer.
God is onafhankelijk van alles en iedereen.
Wij leven in afhankelijkheid van zijn adem: Gn. 2⁷ Job 33⁴
Daar beschikken wij niet zelf over.
Als Hij die terugneemt, sterven wij: Job 34^{14v} Pss. 104²⁹ 146⁴ Pred. 3¹⁹ Js. 2²².
De mens is een ademtucht: Job 7⁷ 16 Pss. 39^{6v} 12 62¹⁰ 78³⁹ 144⁴.
De mens heeft geen leven uit zichzelf.
Hij leidt een afgeleid leven.

Om God als Levende en Levengevende is ons leven een groot geheim en kostbaar.
Om te koesteren als een grote schat.
Tot Gods eer en eigen welzijn.

4 6^e gebod: Pleeg geen moord

Maar o zo kwetsbaar...!

Door onze zonde is de dood in de wereld gekomen, ook in de vorm van moord.

Pleeg geen moord.

Wat is moord in dit geval?

Iemand van het leven beroven zonder dat je het recht hiertoe hebt.

De overheid heeft in bepaalde gevallen dit recht wel.

De rechter mag de doodstraf opleggen en laten uitvoeren.

De soldaat mag in een gevechtshandeling de vijand doden.

Rechters en overheden mogen niet willekeurig met het leven van burgers omgaan.

Zij mogen geen onschuldig bloed vergieten zoals koning Manasse en president Assad.¹

Zij noch hun tegenstanders mogen martelen of in concentratiekampen stoppen zoals Noord-Korea.

Guantanamo Bay is een graat in de keel van de vrije VS,

Ik mag niet zomaar iemand in elkaar slaan zodat die sterft.

Nog minder met voorbedachten rade: moord.

Ik mag mezelf niet dodelijk wreken.

Dat moet ik overlaten aan overheid en God.

Ik mag niet als Kaïn mijn broer of wie dan ook vermoorden.

Niet als Joab Abner lafhartig neersteken.

Wij zijn Jasper S. niet.²

Ook niet één van hen die in Oosterwijk iemand tegen het hoofd heeft geschopt.

Ook niet één van hen die dat met Richard Nieuwenhuizen heeft gedaan zodat hij stierf.³

Maar als we haten, schelden, wrok koesteren, op wraak zinnen, zijn we evengoed moordenaars,

We kunnen alleen al met onze blikken doden.

We kijken weg van iemand, negeren hem/haar, ontlopen/ontwijken.

We moorden zonder een pistool of mes op zak.

Maar we hebben altijd ons hart in ons.

Hieruit komen o.a. voort boze gedachten en moord: Mt. 15¹⁹ = Mc. 8^{21vv}.

Hier tegen werpt onze goede God een dam op.

Om onze naaste te beschermen tegen ons, en ons tegen onszelf.

Omdat het leven van hem/haar van Hém afkomstig is: de Levende/Levengevende.

Een groot geheim, kostbaar.

Té mysterieus, té kostbaar in zijn ogen dan dat wij het zouden mogen roven zonder recht.

Wie de mens schendt in zijn/haar leven, schendt het beeld van zijn/haar Maker..

Denk u zich in God als de levende God, het leven als geheim en kostbaar:

¹ Syrië.

² Moordenaar van Marianne Vaatstra, Friesland, Koninginnedag 2000, gearresteerd nov. 2012.

³ Grensrechter voetbalver. Biddinghuizen, dzv voetballers A'dam.

dan verstaat u Gn. 9⁶:

Wie bloed van mensen vergiet, diens bloed wordt door mensen vergoten.

God stelde de doodstraf op vloeken, overspel en moord.

Jezus laat de overspeelster vrijuit gaan.

Zijn laatste woord tot haar is wél: ... *en zondig vanaf nu niet meer.*¹: Jh. 8¹¹.

Als het om onze wraakgevoelens gaat:

het is aan God om wraak te nemen, Hij zal vergelden.

Wij zullen onze hongerende vijand eten en drinken voorzetten.

Wij zullen ons niet door het kwade laten overwinnen,

wij overwinnen het kwade door het goede: Ro. 12^{19vv}.

De zielen onder het altaar in Opb. 6 hebben zichzelf niet gewroken.

Zij hebben naar Jezus' woord hun vijanden gezegend: Ro. 12^{14 17}.

Zij laten de wraak over aan God: Opb. 6^{9vv}.

Zó sprak en leefde Jezus.

Hij werd bespot en spotte niet terug.

Hij leed en dreigde niet terug.

Hij liet het oordeel van joden en romeinen over aan Hem die rechtvaardig oordeelt: God: 1 Pt. 2^{23v}.

Hij laat in Mt. 5 het 6^e gebod in zijn volle omvang klinken en doet er zelf naar.

Wij zijn pas christenen en navolgers van Hem als wij spreken en doen en laten zoals Hij.

5 toespitsingen

Het abortusdebat is verstomd.

Per jaar raken zo'n 200.000 vrouwen in Nederland zwanger.

Per jaar worden zo'n 28.000 babies geaborteerd.

Dit zijn niet allemaal abortussen om medische redenen...

Vóór de invoering van de abortuswetgeving hielden onze kerken één van onze zeldzame bidstonden.

En nu...?

't Is stil van onze kant.

Wij laten L.P. Dorenbos alleen schreeuwen om leven...⁴

Wel duikt herhaaldelijk het euthanasiedebat op.

Tot hoe ver moet je gaan met de huidige medische mogelijkheden om het leven te verlengen?

Wanneer mag, ja móet je overgaan van maximale behandeling naar optimale behandeling?

God geeft het leven.

Hij neemt het.

Zijn doen en onze verantwoordelijkheid: soms een moeizame samengang.

Er is verschil tussen passieve euthanasie en laten sterven.

Bij dit laatste eerbiedigen wij God als de enige die leven is, geeft én neemt.

HC 40.105 brengt ook risicovol gedrag ter sprake.

Anorexia en obesitas hebben vaak psychische moeiten als achtergrond.

Hiervoor heb je hulp nodig.

Ook bij zelfdodingsgedachten.

En misschien ook wel om van onze welvaartsziekten af te komen en van het roken, drinken enz.

6 uitleiding

Pleeg geen moord.

Uit eerbied en ontzag voor God als God:

de Levende en Levengevende, actief, Zichzelf bewust, uniek.

Uit liefde tot onze naaste: naar Gods beeld geschapen.

Omdat Hij ons lichaam zo mooi heeft gegeven: Ps. 139¹³⁻¹⁶ LvK gz. 434:3.

Hoe kun je het dan als christen blootstellen aan risicovol gedrag?

In navolging van Christus.

⁴ L.P. Dorenbos voorzitter Stichting Schreeuw om Leven.

Alleen die laat leven heeft lief.
Alleen die liefheeft laat leven.

Alleen die God looft leeft.
Alleen die leeft looft God.

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van, en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.
lsk.hoogendoorn@solcon.nl